NORAKSTS

Lieta Nr.C13044813

448/13

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Dobelē 2013.gada 10.oktobrī

Dobeles rajona tiesa

tiesnese I.Kovaļova

rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „KB līzings" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 25.jūlijā prasītāja SIA „KB līzings" (turpmāk - prasītājs), pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1651., 1662., 1757., 1765., 1775., 1828., 2112., 2141.pantu, cēlusi Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs), lūdzot piedzīt no atbildētāja galveno parādu Ls 100,48, likumiskos procentus Ls 8,51, līgumsodu Ls 189,72, tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 28.decembrī starp pusēm noslēgts Nomas līgums Nr. /numurs/, ar kuru atbildētājam lietošanā nodota automašīna /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/. Pēc būtības starp pusēm noslēgts nomas līgums, ar kuru prasītājs nodeva atlīdzības lietošanā otrai pusei – atbildētājam – prasītāja piederošo automašīnu /TL marka/.

Saskaņā ar Līguma pielikumu Nr.1 no 2013.gada 20.janvāra maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic nomas maksājumi katra mēneša 20 datumā 142,29 EUR apmērā (Ls 100).

Atbildētājs nav veicis ikmēneša maksājumu par augstāk minēto automašīnu Ls 100 par marta mēnesi un par janvāri, februāri Ls 0,48.

Pretēji noslēgtā līguma noteikumiem, atbildētājs nav izpildījis no līguma izrietošās maksājuma saistības, un nav veicis ikmēneša maksājumus noteiktajos termiņos, sakarā ar to iestājas līgumā noteiktās līgumsaistības, kas ir noteiktas līguma 4.3.punktā.

Prasītājs vairakkārt vērsies pie atbildētāja atgādinot par nenokārtotām parāda saistībām, kā arī deva iespēju vienoties par parāda atmaksu pa daļām, ko apliecina ierakstītā vēstulē nosūtīts brīdinājums no 2013.gada 27.martā un pirmstiesas pretenzija no 2013.gada 29.aprīļa. Atbildētājs šos brīdinājumus ignorēja un prasītāja telefona zvanus. Ņemot vērā atbildētāja nokavējumu un augstākminēto prasītājs pieņēma lēmumu izbeigt līgumu.

Atsaucoties uz Civillikuma 1587., 1590.pantu, prasītājs norādījis, ka atbildētāja pienākums ir veikt parāda samaksu par prasītājam piederošās automašīnas lietošanu līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā.

Prasītājs norādījis, ka līgumā procenti nav noteikti un likumisko procentu apmērs sastāda Ls 8,51.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs ir palaidis garām maksājumu grafikā noteikto parāda summas samaksas termiņos, atzīstams, ka ir iestājies nokavējums, un atbildētājam atbilstoši līguma 4.3.punktam ir pienākums veikt līgumsoda samaksu EUR 30 apmērā, kas sastāda Ls 21,08 apmērā par katru nokavējuma dienu. Saskaņā ar līguma 4.3.punkta noteikumiem atbildētājam aprēķināts līgumsods Ls 189,72 apmērā par 9 nokavējuma dienām.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības centra „Rakstveida apņemšanos" prasītājam ir tiesības piemērot līgumsodu ne vairāk par 3 maksājuma kavējuma dienām mēnesī, pat tad, ja atbildētājs kopumā ir kavējis daudz vairāk, atbildētājs ir kavējis 90 dienas, bet prasītājs ievērojot „Rakstveida apņemšanos" piemēro līgumsodu tikai par 9 kavējuma dienām par visu laika periodu. Ņemot vērā atbildētāja nokavējumu un līguma 4.3.punktā ietverto līgumsoda samaksas pienākumu, no atbildētāja piedzenamā summa sastāda Ls 298,71.

2013.gada 1.augustā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē. 2013.gada 16.septembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2013.gada 10.oktobrī.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji pamatota un daļēji apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma*.

Ar lietas materiālos esošo līgumu ir pierādīts, ka 2012.gada 28.decembrī starp SIA „KB Līzings" un /pers. A/ noslēgts Nomas līgums Nr./numurs/.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Ņemot vērā pušu starpā noslēgto līgumu un norādīto tiesību normu, atbildētājs ir apņēmies pildīt saistības saskaņā ar Nomas līguma Nr. /numurs/maksājumu grafiku, minēto apliecinot ar parakstu uz tā.

Prasītājs aprēķinājis kavētos maksājumus Ls 100,48 apmērā.

Tiesa ir konstatē, ka atbildētājs nav pienācīgi pildījis savas ar līgumu pielīgtās saistības, atbildētājs līguma spēkā esamību nav apstrīdējis, prasības pieteikumā norādītās summas un parāda aprēķinu nav apstrīdējis, tiesā nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētājs savas saistības ir izpildījis. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājs savu prasījumu par galvenā parāda Ls 100,48 apmērā ir pierādījis un pamatojis, līdz ar to prasība šajā daļā ir apmierināma.

Prasītājs ir aprēķinājis likumiskos procentus – 6% gadā Ls 8,51 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu*. Savukārt, 1765.pants noteic, ka *procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajos darījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā. Likumisko procentu apmērs par tādu naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkuma vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs – seši procenti no simta gadā*.

Ņemot vērā norādīto tiesību normu un lietā konstatēto maksājuma kavējumu, no atbildētāja ir piedzenami likumiskie procenti Ls 8,51 apmērā.

Saskaņā ar Nomas līgums Nr. /numurs/4.3.punkta noteikumiem, atbildētājs uzņēmies ciest līgumsodu 30 EUR apmērā par katru kavējuma dienu par maksājuma termiņa nokavēšanu.

Civillikuma 1716. pants noteic, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.*

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu Ls 189,72 apmērā par 9 kavētām dienām.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas*. Atbilstoši Civillikuma 1720.pantam *kreditors var prasīt līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12. janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC-25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1% apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram - viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu ,,pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā līgumā pielīgts līgumsods EUR 30 dienā, kas par 9 kavētām dienām sastāda Ls 189,72.

Tā kā lietā nodibināts fakts, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu,tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods 10 % apmērā no prasītās pamatparāda summas jeb Ls 10,05 (Ls 100,48 x 10 %) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Pie prasības celšanas tiesā Prasītājs nomaksājis valsts nodevu Ls 50,00, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, kas piedzenami no atbildētāja.

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājai un tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm ir Ls 4,40, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītāja veiktais maksājums, t.i. Ls 1,10 (Ls 4,40 – Ls 3,30 = Ls 1,10) apmērā, par labu valstij ir piedzenams no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 204.^{1} un 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt SIA „KB Līzings” maza apmēraprasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „KB Līzings”, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, galveno parādu Ls 100,48, likumiskos nokavējuma procentus Ls 8,51, līgumsodu Ls 10,05, tiesas izdevumus Ls 53,30, kopā piedzīt Ls 172,34 (viens simts septiņdesmit divi lati 34 santīmi).

Noraidīt SIA „KB Līzings” maza apmēra prasību pret /pers. A/ par līgumsoda Ls 179,67 piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,10 (viens lats, 10 santīmi). Sprieduma labprātīgas izpildes termiņā dokuments, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2013.gada 10.oktobra, iesniedzot kasācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova

NORAKSTS PAREIZS

Dobeles rajona tiesas

tiesnese I.Kovaļova
Dobelē 10.10.2013.